

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. пл. Домбровського (Хорунжия). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи зветься ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня значінні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Москвофіли між собою.

(Дальше).

Др. І. Святитський, хоч москвофіл, зумів глянути з ширшого овиду, як московський штаб з редакції «Галичаніна» і признав, що домаганє молодїжи на засновини укр.-русского університету є зовсім природне. Се вивело О. Мончаловского з рівноваги, він приняв сей погляд д-ра Святитського «сє недоуменієм». Чомуж так розлютив ся Мончаловский? — бо се, на єго думку, значить відреченє від «національного і культурного єдинства русскаго народа», признаванє природности українського сепаратизму! Се тим більше сердить Мончаловского, бо такий погляд висловлений д-ром Святитським може «затемнити проясняючий ся у нас погляд на русскую народність і український сепаратизм» і «збити з толку неодного з молодих галичан, не окріпших ще в пониманю головних основ русской народности». Отже Мончаловский боїть ся, що погляд д-ра Святитського міг би розвіяти сей туман, яким москвофільський штаб замрачує очи молодих людей, що сему штабови тепер не буде так легко запаморочувати руску суспільність обєднательно-обрусительною дурійкою. Мончаловский дуже скоро і просто розправляє ся з питанєм про українську культуру, для него не мають ніякого значіння не тільки історичні, літературні і інші наукові дослідї на тїм полі таких українських учених як Максимович, Костомарів, Куліш, Антонович, Дашкевич, Драгоманів і ин., але й московських учених як Пипін, Петров і ин. Для него не єствує українська культура, бо на єго думку нема українського народу, а є лише «украинская разновидность русскаго народа», так як в Галичкій Русі є «подольская, гуцульская, лемковская разновидности», тим то він не може поклонити ся перед українською культурою, бо на єго думку єї нема!

Колиж Мончаловский станув на такім скрайно перечнім становищі, то нічого дивного, що відвага д-ра Святитського, виступити з троха відмінним поглядом, в єго очах є непростимим гріхом, бо допускає відреченє від єдности українсько-русского народу з московским і признаванє самостійности народу українсько-русского. Для Мончаловского такий погляд д-ра Святитського є «с русской точки зренія єресь, хуже саддукейской с релігійной точки зренія!»

Мончаловский, котрий не докінчив наук шкільних, з гордовитою самосвідомостю москвофільского рабіна, бере ся почувати д-ра Святитського, всеж таки чоловіка, що осягнув науковий ступінь, що таке культура! І в тих своїх виводах заганяє ся на таке ретроградне становище,

на яким може стоїть ще який безпросвітний полупанок, що не тільки не знає ані українсько-русской мови і літератури, але навіть руского письма, а бере ся видавати суд свій про те все. Мончаловский в живі очи правді перечить прямо єствованє українсько-русской мови і літератури, наукової термінології і т. и. і торочить такі теревенї, що укр.-руска мова є мішаниною «русских, польских і кождим з «українців» произвольно видумуваних слів» — такі теревенї, яким міг би повірити хіба «славний філїолог Фялковский з Телячого», котрий на зборах общєства Качковского звичайно пописує ся з такими нісенїтницями. Очевидно з таким «авторитетом» як Мончаловский нема що вести спір науковими аргументами, бо наколи для него не єстують добутки наукових дослідїв в горі наведених українських і московських учених, наколи для него не єстують відзиви в Archiv für slav. Philologie проф. Ягіча або Брікнера, то нам хіба вистарчить сконстатувати лише ту безглузду аргументацію Мончаловского, яку він в своїй надменности пускає в світ поміж людей яко сущу і несхитну правду.

Яке розумінє Мончаловского про культуру, про строгую науку, про університет, досить навести, що на єго погляд «сто екземплярів «Ниви» (ілюстр. моск. часописи) за адін год с приложенієм сочиненій Гоголя ілі Достоевскаво гараздо болєе сделают для культурізації Прикарп. Русі, чем кафедра «украинскаго» языка і літератури в львовском університетє». Отже для Мончаловского досить ілюстрованої часописи або роману, а вже єго культурні потреби заспокоєні, не треба університету, не кажучи вже про се, що ті екземплярі в переважній часті лежать нерозрізані або недочитані в сальонах наших москвофілів, а про те нема вже що й казати, щоби котрий з них, от хочби й сам Мончаловский навчив ся поправно говорити і писати московскою мовою.

У Мончаловского «україньство» — се недуга, спосібна підточити навіть вельми сильний національний органїзм і нема такого осуду, котрий би був достаточний для того добровільного самознищеня. Тимто «сознательніє русскіє галичанє» обєязані бороти ся з українством, бо се борба за овладу русской культури над поворотом до первобитного стану народу. Що се борба культурна (!), доказом сего є, що се борба задля ортографії і фонетики, т. є борба грамотности з безграмотностю. — Таке торочить великий грамотій Мончаловский, котрий очевидно і Сербів уважає неграмотними, бож они вже перебули ту культурну борбу за фонетику!

(Дальше буде).

Супроти посухи.

(Конець).

Бюро Патронату готове прийти Спілкам з помочию як найдалше ідучою, а іменно улекшити корисне закупно і достарчати для Спілок потрібних членам артикулів, відтак вєднати також для поодиноких транспортів знижки, призначені законом і всякі інші можливі угодженя. Тою справою могли би ми лише тоді заняти ся, коли би значнійше число Спілок підняло ся тої акції в інтересі своїх членів, спосіб переведеня міг би бути такий:

Спілка розголосила би в своїм окрузі, що готова підняти ся посередництва в спроваджуваню потрібних артикулів, если найде ся достаточне число зголошень. Члени, котрі наміряють користати з посередництва Спілки, зголошували би ся в означенім речинци до Заряду Спілки, подаючи докладно скількість і рід жаданого артикулу і рівночасно мусїли би зложити відповідний задаток в висоті н. пр. 10% приближеної вартости артикулу. На підставі так задаткованих замовлень спровадила би Спілка (євентуально за посередництвом Бюро Патронату) по ціні можливо найдешевшій, на котру однак члени з гори згодити ся мусять, потрібні їм артикули і розділила би межі членів відповідно до замовленої скількості, а по власнім кошті, лише з дочисленєм незначного проценту, на покритє дрібних видатків адміністраційних.

При відобраню товару, обєязаний був би член вирівнати решту належитости (зглядно заплатити єї до каси в речинци поданім Спілкою). Ті члени, котрі би хотїли користати з кредиту, мусїли би вже при замовленю зазначити, кілько можуть заплатити при відобраню і в яким речинци обєязують ся сплатити решту. На кредитовану квоту виставив би член звичайний скрипт довжний, підписаний ручителями (короткоречинцевий, отже з речинцем сплати найвисше протягом одного року). О удїленю членови кредиту на покритє належитости за замовлений товар, рішав би Заряд Спілки як о звичайних позичках; потрібних формулярів так на збиравє від членів рішучих задаткованих замовлень, як рівнож формулярів на загальні замовленя Спілки за посередництвом Бюро Патронату і інших, котрі би для улекшеня тої акції показали би ся потрібними, достарчило би Бюро патронату.

Тую гадку улекшеня членам заосмотреня в бракуючу пашу, припоручуємо горячо Спілкам; кладемо однакож натиск на се, що Спілка могла би підняти ся спільного закупна і спровадження потрібних артикулів для членів, лише на підставі докладно означених що-до роду і скількості товару, а також задаткованих замовлень.

Рівнож Бюро Патронату лише при яєно означених бажанях і відповідній скількості зголошеня, підняло би ся посередництва; колиби зголошеня не були численні, попередало би на вказано дотичним Спілкам найкориснійших жерел, для набуваня потрібних артикулів.

Припоручуємо отже Зарядам і Радам надзираючим всіх Спілок патронацких, котрих та

Від 36 літ єствуючий

ГОДИННИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ МАГАЗИН

ЮЛІЯНА ДОМБРОВСКОГО
у Львові, ул. Гетьманська ч. 4.

поруває: брилянти, перли, золоті і срібні вироби, заручні нові перстінці, шлюбні обручки, будильники, годинники великі і малі в великім виборі з першорядних свїтових фабрик по найнижших цінах. 108(1-8)

Др. Кербер на Буковині.

справа обходить, щоби відбули спільне засідання, застановили ся точно над повисшою справою і перевели ухвали, чи Спілка має ся зайняти спільним закупном і спровадженням артикулів рільничих, потрібних членам наслідком сегорічного нещастя посухи. Если ухвала випаде утверджуючо, тоді припоручуємо, застановити ся над тим, які артикули були би передовсім потрібні членам і які ще інші средства помочи, крім спільного спровадження артикулів господарських були би пожадані.

О переведених ухвалях просимо як найскорше але найдалше до 30. вересня с. р. повідомити Бюро Патронату. По впливі того речінця зараз рішимо на підставі одержаних від Спілок звітів, чи Бюро Патронату займе ся спільним закупном і доставою артикулів рільничих для поодиноких Спілок і на їх рахунок.

В таких случаю приготуємо всі потрібні формуляри і інструкції і розішлемо їх Спілкам, котрі постановили зайняти ся спільним закупном і скористати з нашого посередництва.

Коли би однак дуже мале число Спілок постановило підняти акцію спільного закупна артикулів рільничих при помочи Бюро Патронату, в такому случаю ми обмежили би ся лише на вказане дотичним Спілкам жерел після нашої гадки найбільше гідних припоручення при закупні потрібних тим Спілкам артикулів рільничих.

Спілки наші суть школою і средством самопомочи для людности рільничої нашого краю а Бюро Патронату покликаним є до того, щоби вводити Спілки до сповнення їх властивого покликання. Бо колиж тая самопоміч є більше потрібна, як не в хвилях тяжших проб і нещастя елементарних, на які рільниче населене є наражене? Тоді то ті інституції самопомочи повинні розпростерти свої сили і енергічно а розважно дбати, аби ставити чоло нещастю, щоби обмежити наслідки нещастя і недопустити до упадку нашого економічного і рільничого поступу.

Лише той нарід, котрий здібним показує ся до такого чинного надокладу сил і замість пасивно піддавати ся судьбі, уміє працює і розвагою радити собі в потребі, здобуває собі ліпший буток і складає докази своєї живенности.

Наївність „Діленька“

(Конець).

Др. Кербер приїхавши до Галичини, вже з гори вважав єї двоязычним краєм і давав сему вираз на кождім кроці. Попри всі користі, які Поляки мають з величини «неподільної» Галичини, мусіли тепер навіть в Кракові вислухати слів президента міністра, що сей край і се місто «з ріжноплеменним населенем». Отже вже там, при вступі на галицьку землю зазначив др. Кербер, що він не забуває і на другу народність коронного краю і не вважає Поляків виключними єго господарями. Додавши до того, що всі прийняті і представлені відбували ся по німецьки, то стане ясным, що др. Кербер зумів вповні підчас своєї подорожи стерти з Галичини пятно «польського забору», а натомість замаркувати єї прикмету як «коронного австрійського краю». Се вже і без нашого причинення виходить на нашу користь.

Дальше др. Кербер відвідує перемиского владика, звиджує руску гімназію, наш велитний «Дівочий Інститут», де єго приймають сердечними промовами. У Львові, поминувши дрібний епізод глоти і шамотаня з поліцаями звісної «демонстрації», др. Кербер їздить в отвертій повозі по цілім місті, від жовківської рогатки, аж по стрійську, відвідує митрополита, ставропігію, і т. д. і нігде не стрічає тіни якоїсь нехоти, або непривклонної демонстрації, звідси їде в рускі сторони, до Зборова, Скваряви, Буська і нігде по дорозі не стрічає єго нічо немного, хотий находить ся серед руского народа. А шож говорити доперва про Тернопіль, де єго витає руске духовенство і товпа рускої публики, так само в Тербовли, Гусятині і т. д. Ну, а вже на Буковині президент міністрів мусів вповні набрати зовсім иншого переконання про Русинів, як те, що єго хотіли викликати араяжери львівської невдатної демонстрації! Ба, навіть знаємо, що ті особи, які тут у Львові брали участь в «демон-

страції», відтак в Станиславові зовсім льояльно витали д-ра Кербера і входили в склад депутатцій. Отже з тої сторони речники «політики улиці» зробили повне фіаско!

Але від чого реклама, тимбільше, коли має ся до розпорядимости найпочитнійший орган. Отже ті панове імпонують «Рутенії», що ось то про їх славний подвиг заговорили всі віденські дневники, вчисливши їх по черзі в однім з чисел «Діла». І се також має бути здобуток? Се виглядає так, якби хто наврочно підставив свою голову під цеглу, злітаючи з даху, або положив ся під трамвай, аби тільки про него заговорили не тільки краєві, але і «віденські» газети! Прецінь дневники реєструють кождий нещасливий випадок, збіговиско, або навіть уличну бурду, шож в тім великого? Ба, навіть про такі події, як ось недавній бориславський страйк, який певно в десятеро був більший числом і енергією демонстрації, написали ся чимало не тільки віденські, але і всі соціялістичні газети цілого світа, а чи помогли що бориславским страйкарям? Деж там; сам розголос, і сам друк і крик нічо не поможе без заради, і зміни місцевих відносин витревалою, статочною працею та організацією.

Вкінці «Діла» зі своєю обороною «політиків улиці» та славословем першої інавгураційної демонстрації сего напрямку, потерпіло повну невдачу навіть зі сторони приклонників та провідників своєї партії. Бо ось, як читаємо в ч. 189 «Діла» на равітті маршалка, виданім в честь д-ра Кербера, явили ся не тільки др. Колесса, який зник частійше входить в польські круги, але здає ся по раз перший і др. Кость Левіцький, яко голова «Народного Комітету» і навіть проф. Романчук, який сальвуючи своє атаманство «опозиційної політики», зник був завжди відтягати ся від всяких прийнятій і неофіціальних зносин. І не тільки, що єї Parteiländer «Діла» були далекі від настрою, якого виразом була звісна демонстрація, але ся демонстрація найшла навіть осуд в словах проф. Романчука, висказаних на равітті до д-ра Кербера.

Проф. Романчук сам ось як подає сей інтересний епізод: Розмова моя з президентом міністрів на равітті у маршалка краєвого була така: Я стояв трохи на боці з д-ром Костем Левіцьким і з проф. д-ром Колессою. Др. Кербер, побачивши нас, прийшов ближше і заговорив до мене жалуючись, що я до него так промовляв та приписував єму річи, яких не було і нема. Sie haben mir eine ganze Verschwörung zugeschrieben! Я відповів: Exzellenz scheinen diesen Teil meiner Rede misverstanden zu haben. Was ich von Abmachungen gesagt habe, bezog sich ja auf frühere Regierungen, von der jetzigen habe ich im Gegenteil die Erwartung ausgesprochen, dass sie das gegen die Ruthenen praktizierte System ändern werde. На се др. Кербер: Ich versichere Sie, dass Sie mit Ruhe Ihre Ziele erreichen werden.

Коли хтоє «висказує тільки надію, що наступить зміна системи», а всякі закиди відносять до инних правительств, той певно не підє кричати «регат» і бити ся з поліцаями для задокументованя свого протесту против представника правительства. Тож в сих словах проф. Романчука містять ся явний осуд демонстрації, як се він опісля посередно потвердив в розмові з о. Митрополитом, висказавши ся, що колиб поліція була належито визвала до розходження, то було би не прийшло до таких сцен.

Коли після проф. Романчука аж поліція має вчити політичного розуму єго партії, то ми зазначимо тут, що колиб поліційні комісарі на вічу були сповнили свою задачу і недопустили були до підбурюючих промов звісних панів бесідників, то не було би прийшло до таких сцен. Тут по нашій думці лежала головна причина того хибного кроку, якого відтак проф. Романчук видів ся спонуканим випертись перед д-ром Кербером. Але все те вінащо не здасть ся, коли «Діла» буде вдавати наївного, вихвалуючи мнимі здобутки «всенародного віча і всенародної (!) демонстрації» і разом зі своїми трабантами оправдувати і підносити лихорадні подвиги амбітних, а безсовісних пайдократів.

В доповненю справозданя, яке ми вже були помістили, подає «Буковина» єще деякі подобиці з часу побуту д-ра Кербера на Буковині, з яких наведемо тут передовсім промови руских речників до міністра президента. В Кіцмани промовляли п. Бежан і бар. Василько, а при відїзді з буковинської землі в Неполоківцях працював високого гостя знов бар. Ник. Василько.

Начальник громади Дмитро Бежан, подаючи в Кіцмани д-рови Керберови хліб-сіль говорив так: «Ваша Ексцеленце! Високоповажаний президенте міністрів! В імени міста Кіцманя позволю собі Вашу Ексц. повитати із найбільшою пошаною і подякувати за те, що нам першим на буков. землі припала можливість повитати Вас, Ви. пане міністер! Прийміть Ви. пане міністер запевнене їдуче із глубини серця, що В. Ексц. через великодушне рішене основаня нового культурного огнища для нашого, доси так занедбаного народа, записали ся на віки в серцях сего міста й повіту, та що ми всі без ріжниць віроісповіданя і народности нічого иншого горячийше не бажаємо як того, щоб В. Ексц. було можна ще много, много літ трудити ся спасенню із незменшеною силою на чолі правительства нашої горячо улюбленої держави на добро і щасте всіх єї горожан. Дякуючи ще раз найгорячийше В. Е. за ласкаву гостину, позволю собі старим звичаєм нашого народа піднести отєї наглядні докази нашої преданности із сердечним бажанєм: Єго Ексц. пан президент міністрів др. Кербер най живі!»

По представленю урядників судових і політичних виголосив пос. Николай Василько отсю знамениту промову: «Ваша Ексц! Впов. п. міністре-презид! На берегах Сяну вступили В. Ексц. на історичну землю руского народа, на ту землю, яку ниші границя країв поділила між провінцію Галичину і частину Буковини. Ся границя країв ділить на жаль також і почуваня, з якими відносять ся тепер руский нарід супроти високого ц. к. правительства. Помимо того буковинські Русини, мимо жалю, який вони при тім відчувають і мимо співчутя, з яким відносять ся до своїх одноплеменних братів із найбільшою радостію використовують сию хвилю, щоб на буковинській землиці повитати Вашу Ексц. із найглубшою пошаною як шефа правительства, як приятеля й щиробажаючого добродія єї країни. І се як-раз задача, яку маємо сповнити ми, рускі послы у рускім повіті, до якого Ваша Ексц. як перший президент міністрів загостили. Передовсім маємо Вашій Ексц. нашу найглубшу подяку зложити за те, що ми одержали тут, в місті Кіцмани руску середню школу, якої Русини вже від 30 літ собі горячо бажали. Сего не можемо ми заверечити, що є ще просьби й жалоби не лиш нашого народа але й цілого краю, які — мабуть не уйдуть быстрого зору Вашої Ексц. підчас подорожи по сій провінції. Ми маємо почуване, що до нас прибув щиро прихильний добродій, добре бажуючий приятель сего краю, тож із щирого серця витаємо Вашу Ексц. а до сего повитаня додаємо ще й отверте бажанє, щоб як найдовшій діяльності Вашої Ексц. яко керманича державних справ єї монархії повело ся довести до того, щоб руский нарід в цілій державі, так як колись козаки боронили оружем своєї землі супроти Татарів, був сторожію й обороною Австрії на сході і остав тривало в любови і пошані до династії, а вдячности до управи Вашої Ексц. і того можна надїятись для цілого народа. У сій надїї і з просьбою прийняти ласкаво наш поклін, кличемо: Ваша Ексц. най живі! Славно! — Єго Ексц. президент міністрів др. Кербер подякував за привіт найсердечнійше. Він уважав своїм обовязком, будучи в Галичині, побути й на Буковину хоч би на короткий час, щоби переконатися про єї поступаючий розвиток, яку він вже знає із давнійших часів, і якої відносини зробили на него вже тоді добре вражінє. «Не забувайте — кінчив він свою промову — що цілість може лиш тоді повести ся, коли одиниці взаїмно розуміють себе, та що лише згода може принести для краю ті успіхи, яких ви, панове собі бажаете. Продовжайте дальше свою невсипучу працю для добра краю і держави. Такій праці уділить правительство все своєї помочи».

Н О В И Н К И.

Відтак оглядав стоячі рядом товариства (між іншими і частину «Січій») та розмовляв із різними личностями, між ними із дир. Шпойнарівським, а відтак прийняв ще депутації Заставничини, в склад якої входили пос. Ф. Калитовський, дідич С. Вайсглас і аптекар Шехт, що просила оснувати в Заставні староство. Премієр обіцяв се зробити, коли те по розслідуванню обставин окаже ся можливим, бо єму се звісне, що громада Заставна за сим вже здавна побиває ся.

В неділю о год. 8-2 відїхав др. Кербер із Черновець до Станіславова. По дорозі на дворець вступив на коротку молитву до рим.-кат. парохіального костела відтак на двірці розмовляв із многими достойниками, що численно зібрали ся на єго пращане, поки поїзд ведений др. Гнідим не відїхав до Неполоківців, де в прибраній ждальни чекали вже громадска старшина, старшина райфаїз. каси, жид. віроісп. гром. і шкільна молодіж, всі рускі послы, нач. Вижиці Лювіш, вижицьке учительство під проводом інспектора Никоровича, архипресв. чернов. дек. Осташек і двірники гуцульских громад із пов. вижицького і вашківського. Порядок удержувала неполоківска «Січ». О год. 8-28 наспів поспішний поїзд і др. Кербер враз із кв. Гогенльоге і сов. двору Бляйлебенем і опустив свій вагон сальоновий, а Ник. Василько промовив до него на розхідне отсыми словами:

Ваша Ексцеленціє! Високоповажаний Паве Президенте! Як посол до ради державної із єго повіту стою я отсе на чолі усіх руских послів та присутних тут делегатів повітів вижицького, вашківського і кіцманьського, щоби Вашій Ексцеленції при відїзді із буковинської землі кликнути із щирого серця: «Бувайте здорові». Із вдоволенем констатую, що щирі, повні довіря вчерашні привіти, якими витали ми Вашу Ексц. в часі погушення ногою на землю сеї провінції, зустрінули Вас також у дальшій Вашій подорожі в краю, головно-ж у столиці нашій при співучасті усіх народів і віроісповідань, що замешкують єю країну.

Ваша Ексцеленціє! Безпечно могли пересвідчатися, що правительство жеде на се, щоби державна управа довела до краю багато ріжних оправданих домагань, які без державної підмоги ніколи не могли-б сповнитися мимо того, що у сій провінції всі нації згодилися на одну програму, яка має на меті піднесенє материяльного і культурного добробиту краю і усуненє по можливості національних змагань і суперечок. Око Вашої Ексцеленції як мужа стану побачило, що руский нарід уміє показати ся дтже вдячним, коли із ним справедливо обходять ся і поступають із ним після букв закона. Ваша Ексцеленціє звольте отсі спостереження утвердити собі в пам'яті, пращані нашими найщирішими бажаннями для Вашої тяжкої політично-державної роботи. Єго Ексцеленції нашому президентови міністрів: Многая літа! Славно!

Президент міністрів відповів на се: «Дякую вам мої панове! За короткий час, який я між Вами пробуваю, зміг я зробити миле спостереженє, що край поступає шляхом розв'язку вперед, та що всі покликані чинники причинюють ся до піднесеня краю. Я гратулюю всім тим панам, що до сего причинили ся; поступайте сим шляхом дальше». — Стискаючи руку пос. Н. Василькови замітив: «Мишу коротко висловлювати ся, бо втече мені поїзд!». Ще представлено др. Керберови нач. гром. Давбера, після чого визначний гість, попращавши ся сердечно із кв. Гогенльоге, в тов. сов. Бляйлебена всів до поїзду. Січовий сурмач затрубів, спожовтий прапор похилив ся і відїхав перший презид. міністрів, що завітав на Буковину.

Кв. Гогенльоге розмовляв ще із послами, познакомив ся із неполоківським двірником, поговорив ще приязно із гуцульскими громадскими старшинами і в тов. др. Гнідого відїхав дрезною до Чернівців.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостей та о приєднуванє нам нових передплатників.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Августина, Мойсея; рим.-кат. Николая з Т. — В неділю: руско-кат. Усік. гл. св. Йоана; рим.-кат. Ім. Пресвь. Д. Марії.

— **Подас ся до відомости П. Т. Питомцям** всіх трех єпархій, прийнятим до генераль. дух. семинарії у Львові на рік 1904/5, що прийняті на I-й рік св. Богословя мають явити ся у Львові дня 4. жовтня с. р. і представити ся ректорови найпівнійше до год. 7^{1/2} вечером (того самого дня), а прийняті на II, III і IV рік св. Богословя дня 11. жовтня с. р. також найпівнійше до год. 7^{1/2} вечером (того самого дня). — Від Ректорату гр.-кат. генер. дух. Семинарії у Львові. *Т. Ярема.*

— **Пожарний «Сокол» в Ожидові,** золочівського повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— **Перший «Сокол» в Калушині.** Чим раз дальші околиці займає сокільска організація, здобуваючи не високопарними словами але працею, поволи але безвинно місцевість за місцевостію. Калуський повіт, який простягає ся довгим пасмом від Дністра аж до угорської границі, не мав до недавна ніодної пожежної філії «Сокола». Перше гніздо сокільске заложено в містечку Войнівлові, а дня 28. серпня с. р. відбули ся I загальні збори єго товариства. Оно лежить далеко від осередку сокільства, тож не диво, що мимо численного збору в члени вписало ся лише 30 людей. Однак і се добрий обсяг, пр. в Глинянах, перемишлянського повіта люди ані руш не хочуть зрозуміти благородної цілі пожежного товариства і домагають ся по 2 К платні для себе за належанє до товариства, а тим часом огонь нищить людські добра не за 2 К, але за тисячі корон. Добре каже пословиця: «дурний все два рази тратить». На загальних зборах «Сокола» в Войнівлові вибрано головою др. Юрка Гаджаровського, начальником стягу Івана Голішівського, заступником начальника Федя Грочука, а виділовми: Гнат Борисика, Юрка Самотовку і Йосифа Федюшку.

— **Із Станіславова** просять нас помістити отсей поклик до всіх старших та молодших Патріотів і Патріоток галицької, буковинської і американської України-Руси: Рік тому в маю минув, як філія тов.-а «Просьвіта» в Станіславові взяла під свою опіку бідного ученика Г. Л. із села Залукви коло Галича в науку, щоби єго яко визначаючого ся талантом до рисованя і малюваня вивести у люди і величатись колись своїм малярем. Сєго року скінчив він уже 4-ту кл. школи нар. і здав з добрим успіхом вступний іспит до I кл. гімназії. Ми радимось, чи не лучше було би дати єго до школи реальної, та знатоки заявили, що лучше до гімназії, бо класичні науки пособляють малярству. Удержувалоє єго у бурєй філії Руського Товариства педагогічного за оплатою 10 К місячно, а на те удержуване, як на купно книжок, одіжи, обуви складають Вп. Патріоти, котрих імена оголошено із висказом подяки в часописях: «Руслань», «Ділі» і «Новій Січі» по день 1. н. ст. марца 1904. Від того часу з помічю дзу талановитого бідолаха поспішили ще отсі Вп. Панове: Грицишин з Угорник зложив 2 К, Пр. Рибчук 1 К, о. Кульчицкий 1 К, Яценю 1 К, Малинович 1 К, Стеблещий 1 К, о. Барш 1 К, о. Шмериковский 1 К, А. Тамяків 1 К, Мирон 1 К, Трач 1 К, філія «Просьвіти» 20 К. Прихід за цілий рік виносив 70-72 К, розхід 77-88 К; — недобір 7-16 К покривлось грїшми філії «Просьвіти». — Та тепер надходять нові, більш видатки. Треба більше і дорозших книжок, бо то гімназія, треба приписаного мундурка, треба і на удержанє, а тут єго каси без сотика! Тож кличемо отсим до всіх Вп. старших і молодших наших Патріотів і Патріоток: Скиньтесь по короні, по сотикови — громада по нитці, а бідному сорочка — а дасть Бог, колись не жалувати мемо сеї лепти, бо величатись мемо своїм малярем. Всякі жертви просить ся прислати під адресою: Вп. др. Волод. Янович, лікар в Станіславові, ул. Казимірівска ч. 20 на удержанє ученика Г. Л. — За Виділі філії «Просьвіти»: *Пр. Рибчук.*

— **Вінчанє п. Володимира Вонсуля,** укінченого богослова, з п-ною Іванною Емілією Герасимовичівною відбуде ся в парохіальній церкві в Бродях дня 18. л. вересня о 8. год. вечер.

— **3 «Висшого Інститута музичного».** Вписи відбувають ся щоденно від 6. до 1/2 8 год. вечером, а в неділі і наші сьвята від 11^{1/2} до 1. год. в комнатах «Рускої Бєсїди» (Ринок ч. 10. I пов.) а то з причини невикінченя нанятого мешкани при ул. Вірменській ч. 2. Інформацій уділяє секретар Інститута п. М. Волошин, канд. адвокат, ул. Замойського ч. 9., себто листовні запитаня, при чім належить долучити марку на відповідь; — устно інформує в више наведених годинах урядових в «Рускій Бєсїді». Початок науки оголосять часописи. — *Дирекція.*

— **Вісти з Буковини.** В неділю уконституован ся «Вільнодумний союз», єго провідником вибрано пос. д-ра Авреля Ончула, а єго заступниками пп. Николая Василька і Йосифа Відмана.

Головою руського клубу вибрано проф. Смаль-Стоцкого, а головою румунського клубу вільнодумних став др. Аврель Ончул а єго заступником др. Фльореа Луцу. — До вступного іспиту в новій гімназії в Кіцмані зголосило ся було 133 кандидатів, сіло 131 а перенало 29, значить до I кл. прийато 102 учеників. — Заходом тов.-а «Руска Школа» в Вижиці відбуде ся дня 11. вересня аматорске представленє «Наталки Полтавки» комедіо-опери Котляревського в 3 діях. Ціни місць I-рядних 2 К, II-рядних 1-60 К, лавка 1 К, вступ на сально 60 с, для селян 40 с. Представленє в сали Фріста, а чистий дохід призначений на запомогу бідних шкільних дітїй з вижицького повіту. — Сьвяточне відкрите будинку II німецько-рускої гімназії відбуло ся в понеділок при участі кв. Гогенльоге, митроп. Ренти, проф. університету, директорів і проф. шкіл середних та представителів з інших урядів. По привіті надради будів. Габерляндта промовив кв. Гогенльоге, заявляючи свою радість, що може брати участь в основинах тільких культурних інституцій, які означають все один крок дальше в культурнім розвитку краю. А се стає тим важнійше, коли приходить ся повітати новий здобуток в шкільництві, від якого залежить будучність краю. «Хтож управляє краєм без печальности о шкільництво, сей веде господарку рабункову». Нехай мир царює в сїм домі, тим більше, що молодіж має в нїм спромогу вчити ся у рідній мові, щоби стати корисними членами суспільности. Промову свою закінчив окликом *vivat sequentes!* (розум. нові гімназії в Чернівцях). По прочитаню грамоти покінченя будівлі і віделоненю памятової таблиці перейшли зібрані до сьвяточно прибраної салі, де вперед промовив дир. Козак, відтак відспівав хор німецьку пісню, після чого проф. Христоф у німецькій промові амалював повстанє і розвиток II гімназії, а проф. Ю. Кобилянський подав в рускій промові задачі гімназії. Сьвято закінчив руский хор і промова дир. Козака до молодіжи. По закінченю офіційальної часті розмовляв кв. Гогенльоге сердечно з молодіжкою, заохочуючи єї до науки, а відтак слїдувало огляненє будівлі, яка хоч дуже солїдна, вже тепер показує ся за скупою на салі, не кажучи вже про будучність. (За «Буковиною».)

— **Старі церкви в Росохачу, Вигнанці і Білій,** чортківського повіта, призначені до розбірки, оглядали відпоручники львівського Кола ц. к. консерваторів і заявили ся проти розібраня церков в перших двох місцевостях. В Вигнанці був архітект Мокловський і так висловлює ся в «Sprawozdaniu Koła c. k. konserwatorów i korespondentów Galicyi wschodniej»: З огляду, що церква в Вигнанці, побудована в 1784 р. в типі нижєвім східно-галицьким з пересїчною сільветою — є добрим, хоч не найліпшим оказом зникаючого нині масово деревляного будівництва — захороненє єї було би пожаданим. Як делегата поінформовано, руска громада відступила би ту церкву місцевій польській громаді, яка охотно би єї прийняла, відновила і перемінила на костел. Був би се найліпший спосіб вратованя єї від знищеня. Єсли би однак се не стало ся, то Коло консерваторів узглядняючи потреби культу, годить ся, аби ту церкву розібрано. Наслідком сєго оречєня Кола староство в Чорткові заборонило розібрати церкву і поручило церковному комітетови пересправляти з дідичом гр. Лянцкороньским о иншу площу під нову церкву, а стару мав би відступити на костел, бо, як пише «Звіт» — церква має слїди польського походження: На окові дверей є польска напись, а на презвитерії латинська дата єї будови. — Церкви в Вигнанці, будованої в 1737 р., з цїнними образами і окрасами старинними не дозволено розбирати. — Церква в Білій мусить бути старою чим церква в Вигнанці і тому є простійшою будови. Єї можна розібрати, лише іконостас і двері має ся заховати. — Старинну церкву в Кульчицях коло Самбора оглядав з рамени Кола проф. др. Колесса і орік, що церкву не можна вратувати перед заваленєм, тому належить єї розібрати, а старі образи і инші предмети належить перенести до нової церкви.

— **Хвали мене роте . . .** Вчерашнє «генеральное собраніє общества Качковского» у Львові числило після «Галічаніна» 5 до 6 тисячів народа, який мав зановити велику і малі салі «Народного Дома», мав стояти на коритарях, сходах та вокруг «Нар. Дома». Тимчасом як нам розповідав наочний сьвідок «собранія», було на нїм як-раз десять разів менше, як подав «Галічанін». Варто би знати, звідки взяло ся й тих 500 до 600 кацапів на «собранію». Отже для ратованя вигибаючої кацапської парадії, один з твердых панотців з Бобрєччини привіз на вчєра до Львова цілу «фамелію» з дівками і формалями. Таких «патріотів» було певне більше.

— **Нарада соймових послів з міської куриї** відбула ся вчєра у Львові в присутности 18 послів. Народи отворив през. Малаховський висчлєючи справи, яких поладваня належало би для добра міст жадати в соїмі. Головно розходило ся о розділ рефератів поміж послів в справі кравного бюджету, бо кравний виділ має предложити соймови проєкт на підвищенє кравєвих податків о

5% і зятягнене позички краввої в квоті 6,250.000 К. По розділі рефератів наради закінчено.

Пожари. В Нагачові, яворівського повіта, згоріло п'ять селянських господарств, вартости до 8.500 К. — В Ляхівцях, богородчанського повіта, знищив огонь сім селянських загород. Шкода вносить 8000 К. — В Глибокім, самбірського повіта, згоріло вісім загород, вартости 9.800 К, в половині обезпечених.

Замах на місто. Лондонська часопись Daily Telegraph одержала з Нового Йорку вість, що ві вторник наміряли невисліджені доси злочинці висадити у воздух при помочи динаміту великанський збірник води над містом Ст. Марі в державі Огайо. Коли би дійсно було удало ся висадити у воздух гать збірника, то великанська скількість води, вдерши ся до міста, наробила би страшеного нещастя. Вибух динаміту ушкодив вправді камінну гать, але не перорвав її. Кілька домів є ушкоджених, а багато осіб було оглушених вибухом. Мешканці міста так обурені на злочинців, що грозять їм, коли їх зловлять.

Русини! Памятайте на українсько руску бурсу в Новім Санчи.

Телеграми

з дня 9. вересня.

Відень. Галицький сойм збере ся на сесию 20. вересня і буде радити до 8. падолиста. Коло 10. падолиста мають почати ся засідання державної ради.

Відень. N. fr. Presse доносить з Риму, що цдво політичні договори між Австро-Угорщиною а Італією вже покінчені. Референти пропозають їх тепер своїм правительством до затвердження

Лондон. Тутешні дневники доносять, що Япанці здобули по битві під Ляояном 164 вози а амувіцією і провіантми, та 97 полевих пушок.

Лондон. Daily Mail доносить з Токію, що Япанці відложили головний штурм на Порт-Артур на два тижні, а тимчасом будуть підкопувати ся під місто і підложать міни.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Місця господині в сьвященічім домі глядає особа образована, середних літ. Близше можна розвідати у п. Ясінського, кравця у Львові, ул. Боїмів 4. (10—10)

В книгарни Товариства ім. Шевченка в книгарни Ставропільській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Ціна 1 К.
Партийна політика і морал. Ц. 50 с.
Родинне жите (під розвагу руским «соколикам і паннам»). Ц. 50 с.
Соціалізм, етика і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлинського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Джистер“

стоваришенє зареєстрованє в обмеженої порукою у Львові, ринок ч. 10, дім „Промислові“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тревало в „Дністрі“ від огню. Членський уділ 50 К можна зложити в ратах; висове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть зятягати **ПОЗИЧКИ** на 6% за предложеном відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок ровкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і иншім купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДНІСТРА“.

ВКЛАДКИ щадничі приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від уділів а часть зиску призначує ся на добродійні ціли; дотепер уділено на церкви, бурси, школи і т. п. 18.385 К.

Стан 31. мат 1904:

Вкладки	1,698.746 К
Уділи	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,403.472 К
Цінні папери, лок. в банках і на рах. біжучий	506.994 К

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Шрифт і відпад поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2—3/4), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуща, Делятина (чер. Коломию 1/2—3/4 вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе (1/2—3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокаля	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Яс, Осьвещіма
8:10	з Станиславова, Жидачева, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуща, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	10:35	до Тернополя, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Черновца, Делятина, Заліщик, Новоселци
10:20	з Рашева, Любачева	10:50	до Белзца, Сокаля, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1:10	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава	2:45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуща, Жидачева, Чорткова, Вишніць, Керезмезе
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Римакова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуща, Заліщик, Кіцмана, Новоселци (через Жучку, Вишніць)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі (від 1/2—3/4 вкл.), Скольного (1/2—3/4 вкл.), Ходорова, Калуща
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	3:30	до Рашева, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (1/2—3/4), Скольного (1/2—3/4)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокаля, Белзца, Любачева	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Іваня пустого, Скали, Копичиниць	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвещіма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
5:50	з Іцкан, Жидачова, Новоселци і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокаля
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жидачева 1/2—3/4), Гусятина, Керезмезе, Калуща,	10:05	до Перемишля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Н. Загірля
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Вроцлава, Варшави, Праги, Осьвещіма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Яс	10:55	до Кракова, Відня, Вроцлава, Праги
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Іваня пустого, Гусятина	11:00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова, Іваня пуст., Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуща, Борислава,	11:05	до Стрия
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Рави рускої, Любачева (що неділі)
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2—3/4), Сучави, Кіцмана
		4:10	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Сянока, Осьвещіма
	на дворець „Підзамче“		з двірця „Підзамче“
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ і Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	10:52	до Тернополя, Потутор
5:06	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Потутор, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	2:09	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Іваня пуст.
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Іваня пустого, Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	11:24	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Заліщик, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:43 пополудн. 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.)	до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполудн., 1:05, 3:35 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 веч. (від 8:5 до 11/9 вкл.)
з Явова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.); 10:00 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділі і сьвята).	до Явова 6:00 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 1/5 до 31/8 в неділі і сьвята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополудн.
зі Ширци 9:30 вечер. (16 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).	до Ширци 1:45 попол. (від 1/5 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).
з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і сьвята).	до Любіня вел. 2:15 попол. (від 15/5 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський рїхнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Нічні години від 6. вечера до 5:59 рано обидено рамками. — В місті продає білети вишній агенция часописей Й. Ст. Соколовского пасаж Гансманна 9, від 7. рано до 8. вечера. — Бюро інформаційне ч. к. залізниц. державних (ул. Крайських ч. 5.) уділяє поспешно і справлях залізничних, продає білети вського рода і розкладає їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудн. а в неділі і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.